

Hotond-beiaardwandeling Kluisbergen

Start en parking: Hotondmolen, naast het café 'Molen ten Hotond', Zandstraat 4, Kluisbergen (N 425).

Bereikbaarheid: lijnbus 68 Ronse-Kluisbergen, halte Kasseiweg-Ronse (op een boogscheut van de molen 'Ten Hotond') of Belbus 470 'Kluisbergen-Ronse' en belbus 475 'Ronse' halte 'Ronse/Renaix Hotondstraat'

Toegankelijkheid: Goede wandelschoenen. Deels verharde wegen, maar ook veel onverharde, soms slijkerige voetwegen.

Afstand:

- Volledige wandeling: 9 km
- Verkorte wandeling: 5,5 km

Knooppuntenvolgorde:

- Volledige wandeling: Z1-93-94-14-15-18-H5-H6-98-38-A1-A2-L6-40-17-11-12-13-Z1
- Verkorte wandeling: Z1-13-14-15-18-39-12-13-Z1

Wandelbeschrijving volledige wandeling

We starten aan het café bij de Hotondmolen (**weetje A**). We steken de Zandstraat over en aan het infobord van het bos 'Scherpenberg' volgen we het bospad. We lopen zo'n 200 m evenwijdig met de Zandstraat (N425). We steken de Zandstraat terug over en komen zo in het noordelijke gedeelte van het Hotondbos (**weetje B**). We volgen de weg in het Hotondbos tot aan knooppunt **93** en verder naar **94-14-15-18**. Aan knooppunt 18 gaan we rechtdoor (richting knooppunt 38) tot **H5**. Hier rechts afslaan en voetweg 63 volgen tot **H6**. Hier links afslaan naar 98. Onderweg hiernaar kunnen we even uitrusten op de rustbank van Ulrich Libbrecht, oprichter van Stichting Omer Wattez (nu Milieufront Omer Wattez vzw). Ondertussen genieten we van het mooie vergezicht op de dorpskern van Zulzeke, het achterliggend Elenebos en de Koppenberg. Aan **98** links afslaan en wandelen tot aan **38** (kapel 'Ter Boeker', **weetje C**). Hier rechts afslaan (richting 16) en ongeveer 100m verder komen we op de Lamontstraat (**A1**) waar we links afslaan. 200m verder komen we aan **A2**.

A2 ---> L6: links van huisnr. 21, voetweg 62 rechtdoor naar beneden volgen, na 100 m lopen we tussen de twee weiden tot aan de beek, stappen de brug over, slaan direct rechts af, volgen de beek enkele meters, slaan dan links af en volgen de voetweg door de akker tot aan de Middelloopstraat.

L6 ---> 40: We slaan links af. Na een steile helling wandelen we langs het Kalkovenbos (**weetje D**). Aan het volgende kruispunt slaan we links tot knooppunt 40.

We volgen verder de route volgen naar **17-11-12-13**. Aan 13 rechts afslaan tot aan de Hotondmolen waar een frisse pint in het café op ons staat te wachten.

Wandelbeschrijving verkorte wandeling:

We vertrekken langs de weg achter de Hotondmolen naar knooppunt **13-14**. Onderweg zien we aan onze linkerkant het Ingelbos (**weetje E**) en aan onze rechterkant zien we het Hotondbos (**weetje B**) en hoeve 'Ten Baete' aan onze rechterkant (**weetje F**). Van 14 naar **15-18-39-12-13**. Tussen 39 en 12 lopen we door een weide die het Beiaardbos in twee delen scheidt en eigendom is van het ANB (**weetje G**). Aan 13 rechts afslaan tot aan de Hotondmolen waar een frisse pint in het café op ons staat te wachten.

Weetjes

A. De houten staakmolen uit de 17de eeuw werd na de Franse revolutie vervangen door een stenen windmolen in de vorm van een afgeknotte kegel, die dienst deed als olie- en korenwindmolen. Na de Tweede Wereldoorlog werd alle maalactiviteit gestaakt en het windgemaal onttakeld. In 1957 werd bovenop de overblijvende molenkuip een oriëntatietafel geplaatst (voor bezoek zich wenden tot de café-uitbaters). Op deze uitkijktoren hebben we een prachtig zicht op de Scheldevallei, het Hotondbos, het 'Pays des Collines' en de Kluisberg.

We bevinden ons hier op de hoogste heuvel van Oost-Vlaanderen (150m). Net zoals de Kluisberg, Muziekberg en de Pottelberg is de Hotondberg een typische Diestiaanheuvel. Deze heuvels zijn de toppen van de zandbanken die achterbleven toen de Diestiaanzee zich zeven miljoen jaar geleden terugtrok. De ijzerrijke toppen verweerden in de miljoenen jaren tot de typische roestbruine samengeklitte zandgrond. De omringende valleigebieden erodeerden in de loop van de tijd, terwijl de sterke ijzerzandsteenlagen boven het landschap bleven uitsteken.

B. Het Hotondbos wordt grotendeels gedomineerd door Beuk. Op de hoogste delen (100-150 meter) is er weinig ondergroei onder dit beukenbestand aanwezig. Lager, vanaf de bronnenzones is er rijkere voorjaarsflora aanwezig, met mooie tapijten van Wilde hyacint en andere typische bronsoorten als Dotterbloem, Bittere veldkers en Goudveil. De open plek aan de ingang bovenaan moet terug kansen geven aan planten als bv. Struikheide. Het grootste deel van dit bos behoort toe aan de Vlaamse Gewest en wordt beheerd door het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos).

C. Deze kapel werd in 1895 gebouwd en is toegewijd aan OLV van Lourdes. Vroeger hing hier een Mariabeeld aan een beuk, wat de naam van de kapel verklaart.

D. Letten we eens op de bosrand met bomen en struiken zoals zoete kers, beuk, rode kornoelje, hazelaar, iep, tamme kastanje en berk.

E. Het Ingelbos ligt op ongeveer 1 km van de Hotondheuvel. Het is een klein bosje (5 ha). Het is grotendeels omgeven door een beekje en een onbemeste weide waardoor er weinig meststoffen van buitenuit insijpelen. In het bos zelf is er variatie door de aanwezigheid van drogere zandlagen en nattere bronnenzones. In de vochtigere stukken vinden we in het voorjaar een mooie voorjaarsflora (met o.a. Wilde hyacint, Bosanemoon, Boswederik, Salomonszegel, Muskuskruid, Witte Klaverzuring, Gevlekt longkruid). Twee derde bestaat uit loofbos (eiken-beukenbos en valleibos met bronboskarakter). Het overige deel is naaldboutbos (vnl. lork en spar). Hier wordt een omvormingsbeheer naar loofbos toegepast via het 'ringen' van bomen. Het Ingelbos is eigendom van de natuurvereniging Natuurpunt en enkel toegankelijk met een gids. Contacteer Filip Keirse, tel. 055/387883 of 0487647901.

F. Hoeve 'Ten Baete'. Deze korenwatermolen

dateert uit de 18de eeuw. Het water, afkomstig van de Hotondbeek, werd in een tweedelige spaarvijver verzameld voor de molen (zie kaartuittreksel van de Atlas der Buurtwegen). Reeds in 1861 werd het malen gestaakt. In de 19de eeuw werd hij verhoogd en aangepast. Daarna werd hij tijdelijk benut als cichorei-ast en is thans in gebruik als stal en houtkot. Waterrad en alle technische uitrusting zijn verdwenen.

G. Het Beiaardbos. Dit bosreservaat bestaat uit 2 bospercelen met een stuk weide ertussenin. In het bos zijn Beuk, Zomereik en Es de meest voorkomende boomsoorten. Het weideperceel werd de laatste tien jaar niet meer bemest en deels extensief begraasd en deels gehooïd. Sedert 2015 laat men de natuur hier zijn gang gaan zodat op lange termijn door spontane uitzaai ook hier een bos zich zal kunnen ontwikkelen. Dit bos- en weide complex behoort toe aan de Vlaamse Gemeenschap en wordt beheerd door het ANB (Agentschap voor Natuur en Bos).

Filip Keirse, november 2016